

Turkic Weekly

2016/31

Turkic Weekly 2016 23 (31) (6-12 Haziran)

Turkic Weekly, Sizi Türk dünyasındaki son gelişmelerin nabzını tutmanıza yardımcı olacak haber kaynağıdır. **Turkic Weekly**, Türk dili konuşan ülkelerde cereyan eden kilit öneme sahip siyasi, sosyal, ekonomik ve bilimsel olaylar hakkında güvenilir bilgi ve güncel analiz sunmaktadır.

Bu haber bülteni **Türk Akademisi Uluslararası Teşkilatı** tarafından hazırlanmıştır.

AKTÖBE'DE TERÖR SALDIRISI

5 Haziran 2016 tarihinde Aktöbe şehrinde korkunç terör saldırısı gerçekleşti. Resmi makamların belirttiğine göre, söz konusu terör saldırısı geleneksel olmayan dini akım mensupları tarafından düzenlenmiştir.

KC İçişleri Bakanlığının belirttiğine göre, teröristler tarafından gerçekleşen saldırılarda sivil vatandaşlar, polis memurları ve asker mensupları hayatını kaybetti.

KC Devlet Başkanının açıklamasına göre, içişleri ve diğer birimlerin müdahalesi sonucunda, teröristlerin neredeyse tamamı etkisiz hale getirilmiş, kaçan bir kaç teröristi arama çalışmaları ise devam etmektedir. Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev'in belirttiği üzere "İçişleri makamları onların hepsini bulacak ve onlar hak ettikleri cezayı alacaktır. Terör eylemleri toplumun tutumunu değiştirdi, halk daha kararlı hareketler beklemekte ve teröristleri haklı olarak yargılamaktadır".

Aktöbe'deki terör saldırılarında hayatını kaybedenler anısına 9 Haziran Kazakistan'da Milli Yas Günü olarak ilan edildi. 10 Haziran N.Nazarbayev'in başkanlığında KC Güvenlik Kurulunun toplantısı yapıldı. Toplantı sırasında 5-6 Haziran tarihlerinde Aktöbe'de gerçekleşen olaylar değerlendirildi ve ülke genelinde güvenliği sağlamaya yönelik etkinlikler listesi belirlendi. Aynı zamanda Baş Savcı J.Asanov, İçişleri Bakanı K.Kasımov, Milli Güvenlik Komitesi Başkanı V.Jumakanov ve Aktöbe Bölge Valisi B.Saparbayev birer bildiri sundular.

Kazakistan Devlet Başkanı, Güvenlik Kurulunun üyeleri adına ve kendi adına saldırıda hayatını kaybeden asker mensupları ve sivil vatandaşların aileleri ve yakınlarına baş sağlığı diledi.

Bununla birlikte, KC devlet makamlarının yöneticilerine bir kısım talimatlar verildi. Özellikle belirtmek gerekirse, uluslararası terör örgütlerine üye olan Kazakistan vatandaşlarına uygulanacak cezaların ağırlaştırılmasına yönelik tedbirleri alma olanakları ele alındı. Aynı zamanda, silah satışına, onu muhafaza etme düzenine, ihlallerle ilgili sorumluluğun artırılmasına ve söz konusu faaliyetlerle uğraşan bütün kişilerin kapsamlı şekilde denetlenmesi gerektiğine dair konular vurgulandı.

TÜRKİYE'DE YENİ TERÖR SALDIRILARI

Geçen hafta Türkiye’de terör saldırıları gerçekleşti.

Euronews’in haberlerine göre, 7 Haziran İstanbul’da terör saldırısı düzenlenmiş ve bunun sonucunda 11 kişi hayatını kaybetmiş, 36 kişi yaralanmıştır. Euronews’in makalesinde belirtildiği üzere, Kürdistan Özgürlük Şahinleri Örgütü kanlı saldırının sorumluluğunu üstlenmiştir. Saldırı şehrin Avrupa kısmındaki Vezneciler semtinin otobüs durağı yakınlarında çevik kuvvet aracına yönelik düzenlenmiştir. Patlamada altı polis şehit olmuş, beş sivil vatandaş hayatını kaybetmiştir.

Ne Kürdistan İşçi Partisi (PKK), ne de Kürdistan Demokrat Partisiyle bir ilgisi olan söz konusu Kürdistan Özgürlük Şahinleri Örgütü daha önce 17 Şubat 2016’da Ankara’da bomba yüklü araçla düzenlenen ve 28 asker mensubunun hayatını kaybettiği saldırının da sorumluluğunu üstlenmişti.

Bir gün sonrası 8 Haziran Suriye sınırlarına yakın bulunan Mardin’in Midyat ilçesinde bir bomba yüklü araç patlatılmıştı. Tahminlere göre, araç bir intihar bombacısı tarafından yönetilmiştir. Bunun sonucunda, bir polis memuru dahil en az üç kişi hayatını kaybetmişti. 30’a yakın kişi yaralanmıştı. Basında yayımlanan haberlere göre, patlama sonucunda beş katlı bina büyük hasar görmüş, çevredeki diğer binalarda da hasarlar meydana gelmiştir.

Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın bununla ilgili olarak yaptığı açıklamasında “Vatandaşlarımıza yapılan bu hain saldırıyı şiddetle kınıyoruz. Vefat edenlerin ailelerine baş sağlığı, yaralananlara da acil şifalar dilerim” denmiştir.

İ. ALİYEV'İN ALMANYA ZİYARETİ

6-7 Haziran tarihlerinde Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev Almanya'ya iş gezisi gerçekleştirdi.

Berlin'de İlham Aliyev ve Almanya Başbakanı Angela Merkel basın toplantısı yaptılar. Bu toplantıda iki ülke Başkanı bazı açıklamalarda bulundular.

Devlet Başkanı İlham Aliyev'in Almanya ziyaretinin önemi çok büyüktür. Çünkü Almanya Avrupa'nın önde gelen ülkelerinden biri ve Azerbaycan Almanya ile ilişkilerini en üst düzeyde kurmaya gayret etmektedir.

Azerbaycan'ın Uluslararası İlişkiler ve Parlamentolararası İlişkiler Komitesi Başkanı, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (PACE) Azerbaycan Heyeti Başkanı Samed Seyidov'un belirttiğine göre, ziyaret sırasında yapılan açıklamaların hepsi Dağlık Karabağ ve işgal edilen Azerbaycan toprakları sorunlarıyla ilgili açıklamalardır.

Azerbaycanlı eksperlere göre, Azerbaycan ve Almanya arasındaki ekonomik ilişkiler günden güne gelişmektedir. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev Alman Şirketlerine Azerbaycan'a yatırım yapma çağrısında bulundu. Alman şirketlerinin Azerbaycan'a gelmesi, özellikle tarım, teknoloji ve diğer alanlarda işbirliği yapması çok önemlidir. Çünkü Azerbaycan'ın politikası petrol sektörünün gelişmesine yöneliktir ve Almanya bu konuda büyük deneyim sahibidir.

BDT ÜLKELERİ HÜKÜMET BAŞKANLARININ BİŞKEK TOPLANTISI

7

Haziran 2016'da Kırgızistan başkenti Bişkek'te BDT ülkeleri Hükümet Başkanları Kurulunun toplantısı yapıldı.

Söz konusu toplantıya Beyaz Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Rusya ve Tacikistan olmak üzere altı BDT ülkesinin Başbakanları katıldı. Ukrayna hariç, diğer BDT ülkelerini ise, Başbakan Yardımcıları ve Başbakan Birinci Yardımcıları temsil ettiler.

Kurul toplantısının gündeminde BDT ile ilgili güncel sorunları kapsayan 16 gündem maddesi vardı. Özellikle, ticari ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi, enerji, sağlık ve sosyal bilimler alanında yapılacak ortak çalışmalar, gıda güvenliğini artırma ve etkileşimin yenilikçi programını gerçekleştirme konularına daha çok önem verildi.

Kırgızistan Devlet Başkanı Almazbek Atambayev BDT ülkeleri Hükümet Başkanlarının toplantısında yaptığı konuşmasında "Bu yılın Eylül ayında Bişkek'te Bağımsız Devletler Topluluğunun jübile zirvesi yapılacak ve bu etkinliğe Devlet Başkanları katılacaktır. Ben de, Topluluğumuzun Sekreterliğinin faaliyetleri ve uyumlu çalışmalarımız sayesinde Bişkek Zirvesinin çok güzel düzenleneceğini umut etmekteyim" dedi.

A.Atambayev aynı zamanda, Toplulukta transformasyon yapılması ve BDT'nin iş kolu makamlarında reform yapılması gerektiği yönündeki teklifleri Kırgızistan'ın destekleyeceğini vurguladı. Kırgızistan'ın BDT'de yapılacak reformlar konusunda iyi hesaplanmış ve detaylı düşünülmüş dengeli ve pragmatik yaklaşımların uygulanmasından yana olduğunu belirtti.

A.Atambayev, BDT ülkeleri Hükümet Başkanları Kurulunun bir sonraki toplantısının BDT ülkelerinin geleceğe yönelik en önemli konularda yapıcı görüş alış verişini için iyi bir müzakere platformunu oluşturacağına inandığını belirtti. Toplantıda Kurulun bir sonraki olağan toplantısının Ekim ayında Minsk'de (Beyaz Rusya'da) yapılması kararlaştırılmıştır.

ŞANGHAY İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ GÜVENLİK ALANINI GÜÇLENDİRMEKTE

8 Haziran 2016'da Astana'da Şanghay İşbirliği Örgütüne üye devletlerin Savunma Bakanlarının toplantısı yapıldı.

Toplantıya Kazakistan Savunma Bakanı İmangali Tasmağambetov, Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Kurulu üyesi, Savunma Bakanı Chang Wanquan, Kırgızistan Devlet Savunma Komitesi Başkanı Marat Kenjisariyev, Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, Tacikistan Savunma Bakanı Şerali Mirzo, Özbekistan Savunma Bakanının Birinci Yardımcısı, Savunma Bakanlığı Genel Kurmay Başkanı Şafkat Normatov katıldı.

Bunun dışında, toplantıya ŞİÖ Genel Sekreter Yardımcısı Sabır İmandosov ve ŞİÖ Bölgesel Terörle Mücadele Yapısı (RATS) İcra Komitesi Müdür Yardımcısı Zhou Qin de katıldılar.

KC Savunma Bakanlığı Basın Merkezinin haberine göre, Savunma Bakanlıklarının yöneticileri uluslararası ve bölgesel güvenlikle ilgili güncel sorunlar konusunda fikir alış verişinde bulundular ve Şanghay İşbirliği Örgütüne üye ülkeler arasında bu alanda anlaşma sağlanmış olduğunu vurguladılar.

Toplantı sonuçlarına göre, Savunma bakanlıklarının yetkilileri güvenlik sağlama, savunma bakanlıklarının Şanghay İşbirliği Örgütüne üye ülkelerin sınırlarında oluşabilecek askeri tehlikelere karşı önlemler almaya yönelik işbirliğini artırma ve operatif bilgi alış verişini açısından kordinasyon ve danışma mekanizmalarını geliştirme konularında anlaşılard.

Bugün Şanghay İşbirliği Örgütüne üye ülkelerin devlet makamları temsilcilerinin görüşmeleri ve toplantıları yapılmıştır. İki hafta sonra 23-24 Haziran tarihlerinde Taşkent'te Şanghay İşbirliği Örgütüne üye ülkeler Devlet Başkanlarının zirvesi yapılacaktır.

TÜRK KONSEYİNİN KIRGIZİSTAN'DAKİ ETKİNLİKLERİ

Rapor döneminde Kırgızistan'da Türk Konseyi tarafından etkinlikler düzenlendi.

7 Haziran tarihinde Türk Konseyine üye ülkelerin Turizm Bakanlarının 3. toplantısı yapıldı. Türk Konseyi Genel Sekreteri Ramil Gasanov'un moderatörlüğünde yapılan etkinliğe Birleşmiş Milletler (BM) Dünya Turizm Örgütü Genel Sekreteri Rifai Taleb, Kırgız Cumhuriyeti Kültür, Enformasyon ve Turizm Bakanı Altınbek Maksutov, Azerbaycan Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanı Yardımcısı Nazim Samedov, Kazakistan Cumhuriyeti Yatırımlar ve Gelişim Bakanı Yardımcısı Zamir Saginov, Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanı Yardımcısı Hüseyin Yaman, TÜRKSOY temsilcisi Kojageldi Kuluyev ve TWESCO Başkanı Darhan Kıdıralı katıldılar.

Bilindiği üzere, Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyine üye Devlet Başkanlarının yapılması beklenen zirvesi turizm alanında işbirliğinin artırılması konusunu ele alacağı için benzeri etkinlikler ayrı bir önem arz etmektedir. Bu bağlamda, söz konusu toplantıda İpek Yolu üzerindeki güzergahlar ve Yeni İpek Yolu fikri kapsamındaki yeni projeler hususları görüşüldü. Etkinlik sonunda Türk Konseyine üye 11 ülkenin turizm operatörleri BM'nin Turizm İçin Küresel Etik Kuralları'nı imzaladı ve etkinliği sonuçlayan bir basın toplantısı yaptılar.

Bunun dışında, TWESCO Başkanı Darhan Kıdıralı Kırgızistan'a iş gezisi sırasında Kırgız Cumhuriyeti Kültür, Enformasyon ve Turizm Bakanı Altınbek Maksutov, Kırgız Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanı Nurmamat Esenkulov ve Kırgızistan'ın Issık Göl Bölge Valisi Ashot Akibayev ile resmi görüşmeler yaptı.

Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye Devlet Başkanları tarafından 2010 yılında kurulan Türk Akademisi Uluslararası Teşkilatı, Türk dünyasının dillerini, kültürünü ve kadim çağlardan günümüze kadarki tarihini titizlikle ve kapsamlı bir şekilde inceleyen ve benzer konulardaki bilimsel araştırmaların koordinasyonunu üstlenen uluslararası örgüttür. Uluslararası Türk Akademisi, Türk dünyasının araştırma ve eğitim merkezleri arasındaki bilimsel işbirliğini teşvik etmektedir.

www.twesco.org | 57-49-86
57 Tauelsizdik caddesi, Barış ve Uyum Sarayı
Astana, 010000 | Kazakistan

 @intturkicacadem

 <https://www.facebook.com/International-Turkic-Academy-832484896847678/>